

Melanocytární matrikom - kazuistika

Jan Betlach¹, Aleš Kohout², Miroslav Podhola²

¹ Oddělení patologie, Nemocnice Havlíčkův Brod

² Fingerlandův ústav patologie LF UK a FN, Hradec Králové

SOUHRN

U 66letého muže byl na kůži zad diagnostikován 6 mm velký vzácný kožní nádor vlasového folikulu s dvojitou buněčnou populací: 1. epitelem s diferenciací do vlasových struktur a matrix, 2. dendritickými melanocyty. Dva roky po radikální excizi je pacient bez známek recidivy či generalizace onemocnění.

Klíčová slova: melanocytární matrikom - nádory vlasového folikulu - nádory kožních adnex - matrikom

Melanocytic matricoma - a case report

SUMMARY

A rare skin tumor (melanocytic matricoma), 6 mm in diameter, was diagnosed on the skin of the back in a 66-year-old man. It was composed of two cellular types: 1. epithelial cells with hair follicle differentiation and 2. dendritic melanocytes. After two years of follow-up there are no signs of a relapse or generalisation of the tumor.

Keywords: melanocytic matricoma - tumors of hair follicle - adnexal skin tumors - matricoma

Cesk Patol 2015; 51(3): 133-135

V roce 1999 Carlson a spol. popsali 2 případy neobvyklého kožního adnexálního nádoru, tvořeného duální epitelovou a melanocytární složkou, pro který navrhli název melanocytární matrikom (MM) (1). Do roku 2011 bylo publikováno pouze 10 těchto nádorů, které mohou být diagnostickým problémem pro dermatologa i histopatologa. Sami jsme další MM zachytili v rutinní biopsii.

MATERIÁL A METODIKA

66letý obézní hypertenik si před 2 týdny všiml nového útvaru na kůži zad, který nebolel, nesvěděl ani nekrvácel. Šlo o černofialovou papulu průměru 6 mm s erytémovým lemem, kterou dermatolog hodnotil jako hemangiom nebo keratoakantom, nevylučoval ani nodulární melanom. V dermatoskopu byly patrné fialové lakuny. Afekce průměru 6 mm byla kompletně odstraněna excizí 25 x 23 mm. Pravidelné kontroly dermatologa 4x ročně od června 2012 do prosince 2014 neprokázaly recidivu onemocnění.

Materiál byl fixován ve formalínu a zpracován standardní parafinovou technikou. Tkáňové řezy tloušťky 4 mm byly barveny hematoxylinem-eozinem. Imunohistochemické vyšetření bylo provedeno elektronicky nastaveným protokolem v automatu BenchMark ULTRA, Ventana/Roche. K vizualizaci reakce byl použit diaminobenzidin tetrahydrochlorid. Seznam použitých protilátek, klon, výrobce a ředění jsou uvedeny v tabulce (tab. 1).

✉ Adresa pro korespondenci:

MUDr. Jan Betlach

Oddělení patologie, Nemocnice Havlíčkův Brod

Husova 2624, 580 22 Havlíčkův Brod

e-mail: jan.betlach@seznam.cz

Tabulka 1. Seznam použitých primárních protilátek.

Název	Klon	Výrobce	Ředění
Cytokeratin	AE1/AE3	Dako	1:100
S-100 protein	polyklonální	Dako	1:5000
HMB-45	HMB-45	Dako	1:50
Melan A	A103	Dako	1:10
p63	4A4	Ventana	1:7000
Ki-67	30-9	Ventana	předředěno

VÝSLEDKY

Mikroskopicky afekce odpovídala solitárnímu dobře ohraničenému uzlu v horním korigu, který nesouvisel s epidermis ani s adnexálními strukturami. Epidermis nad nádorem byla atrofická, bez ulcerace (obr. 1). Nádor byl tvořen matrikálními buňkami s uniformními okrouhlými jádry s jemně zrnitým chromatinem, s jedním či dvěma jádry a s úzkým lemem cytoplazmy, které byly uspořádány do solidních čepů oddělených úzkými stromálními septy. Mezi matrikálními buňkami se nacházely tzv. stínovité buňky (shadow cells), rozptýlené jednotlivě nebo tvořící solidní skupinky. Dalším buněčným elementem v nádoru byly dendritické melanocyty, disperzně rozhozené mezi matrikálními buňkami. Některé dendritické melanocyty a také melanofágy, fokálně přítomné ve stromatu nádoru, obsahovaly melanin. V matrikálních buňkách byly četné mitózy; nekrózy jsme nepozorovali (obr. 2).

Imunohistochemicky byla ve stínovitých buňkách přítomna silná difúzní cytoplazmatická exprese koktejlů cytokeratinů (AE1/AE3) a poněkud slabší fokální pozitivita cytokeratinu 5/6; matrikální buňky tyto epitelové markery exprimovaly jen velmi slabě (obr. 3). Matrikální buňky jeví rovněž silnou jadernou pozitivitu p63 (obr. 4). Dendritické buňky vykazovaly silnou expresi